

# A távfűtés átalakításának felgyorsítása Közép- és Kelet-Európában



A távhőszolgáltatás átalakításának felgyorsítása Közép- és Kelet-Európában REHEATEAST szakpolitikai tájékoztató 1. szám | Szakpolitikai tanulságok a fűtés és az energiaátmenet döntéshozói számára

<https://interreg-danube.eu/projects/reheateast>

## Miért fontos a távhő átalakítása?

A fűtés az európai épületek energiafogyasztásának több mint 40%-át teszi ki, azonban sok közép- és kelet-európai országban a távfűtés továbbra is nagyrészt fosszilis tüzelőanyagokon alapul, ami hozzájárul az árak ingadozásához, az energiaszegénységhez és az éghajlati kockázatokhoz. Az optimalizált hálózatok jobban alkalmazkodnak a kereslet ingadozásaihoz, integrálják a különböző hőforrásokat és növelik a rezilienciát, gyakran kisebb társadalmi és gazdasági zavarokkal, mint a nagyszabású infrastruktúra-cserék.

» **A távhőrendszerek korszerűsítése energiahatékonysági intézkedések, megújuló hőforrások, hulladékhő-hasznosítás és rendszeroptimalizálás révén elengedhetetlen a megfizethető, ellenálló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású energiarendszerek kialakításához. A REHEATEAST holisztikus megközelítést képvisel, amely összekapcsolja az épületfelújítást, a megújuló energiaforrások integrációját és a hálózatok korszerűsítését.**«

## Mit mondanak az érintettek? – Főbb megállapítások

A döntéshozókkal, szabályozókkal és ágazati szakértőkkel folytatott konzultációk több visszatérő üzenetet emelnek ki

### Egyértelmű szerep a távhő számára

Az érintettek széles körben egyetértenek abban, hogy a távhő a jövő fűtési és energiarendszereinek meghatározó eleme marad. Széles körben várható az alacsony hőmérsékletű, megújuló alapú és összekapcsolt hálózatok felé való elmozdulás, az épületfelújítással és a városfejlesztéssel összhangban.

### A szabályozási keretek lemaradnak az ambícióktól

A jelenlegi szakpolitikák csak részben teszik lehetővé a távhő dekarbonizációját. Jelentős hiányosságok mutatkoznak a tarifarendszerek kialakításában, a hőtervezésben, az engedélyezési eljárásokban, valamint a megújuló energia és a hulladékhő integrációját ösztönző intézkedésekben. Bár az uniós szintű kezdeményezések erős hajtóerőt jelentenek, a nemzeti szintű végrehajtás egyenetlen.

### A finanszírozás továbbra is szűk keresztmetszet

A beruházások továbbra is nagymértékben köz- és uniós forrásokra támaszkodnak. A magántőke és a köz-magán partnerségek szerepe korlátozott, főként a szabályozási bizonytalanság és a hosszú távú tarifakeretek tisztázatlansága miatt.

### Az irányítás és a részvétel megerősítésre szorul

Az önkormányzatok és a távhőszolgáltatók központi szerepet töltenek be, különösen a tervezés és a projektfejlesztés terén, ugyanakkor a lakáskezelőkkel, szabályozókkal és a lakossággal való együttműködés gyakran gyenge. Az erősebb együttműködés kulcsfontosságú a széles körben elfogadott megoldások megvalósításához.



# Mit mondanak az érintettek? – Főbb megállapítások (az előző oldal folytatása)

## Az akadályok mellett jelentős lehetőségek is vannak

A fő kihívások közé tartozik az előregedett infrastruktúra, a fosszilis energiafüggőség, az alacsony csatlakozási sűrűség, a digitalizáció hiánya és a lassú engedélyezés. Ugyanakkor az érintettek jelentős lehetőségeket látnak az épületfelújításban, a hulladékhő-hasznosításban, a megújuló energiaforrások

– különösen a geotermia – integrációjában, a digitalizációban és az energiaközösségekben.

## Mit kell tenni? – szakpolitikai ajánlások

1

### A stratégiai és szabályozási keretek megerősítése

Hosszú távú nemzeti távhőstratégiák kidolgozása, összhangban a nemzeti és nemzetközi klíma- és dekarbonizációs célokkal. Kötelező önkormányzati hőtervezés és hőzónák kijelölése az épületfelújítás, a hálózatfejlesztés és a hőellátás összehangolása érdekében.

2

### A beruházások és finanszírozás ösztönzése

Stabil és átlátható tarifakeretek bevezetése, amelyek lehetővé teszik a távhő korszerűsítését, miközben védik a fogyasztókat. Kombinált finanszírozási eszközök, garanciák és köz-magán partnerségi modellek kiterjesztése.

3

### Az innováció és a technológiai megoldások támogatása

A távhő társadalmi előnyeinek, a rendszeroptimalizálásnak, az intelligens szabályozásnak és a hőtárolásnak a népszerűsítése a hatékonyság és a rugalmasság javítása érdekében. A megújuló hő és a hulladékhő-hasznosítás elterjesztésének felgyorsítása célzott ösztönzőkkel és egyszerűsített engedélyezési eljárásokkal.

4

### Befogadó irányítás és az érintettek részvételének elősegítése

Az önkormányzatok koordináló szerepének megerősítése az integrált hőtervezésben, kapacitásuk fejlesztésével az érintettek összehívására, a területi/településrendezési és energetikai tervezés összehangolására, valamint a tervek finanszírozható projektsomagokká alakítására. Az átláthatóság, a fogyasztói tájékoztatás és a felhasználói bevonás javítása a tervezési, számlázási és felújítási folyamatokban.

## Várható hatások

**A fűtési szektor dekarbonizációjának felgyorsulása és a (importált) fosszilis energiahordozóktól való függés csökkenése**

**A létesítmények gyorsabb korszerűsítése és a hővesztések mérséklése**

**Nagyobb beruházási biztonság és a tőke mozgósítása**

**Javuló költséghatékonyság, megfizethetőség és az energiaszegénység csökkenése**

**A megújuló energia és a hulladékhő részarányának növekedése a távhőben**

**Ellenállóbb, rugalmasabb és klímaállóbb fűtési rendszerek**

## Kulcsüzenet a döntéshozók számára

A REHEATEAST tapasztalatai megerősítik, hogy a távhő átalakítása egyszerre szükségszerűség és lehetőség. Egyértelmű szakpolitikai iránymutatással, támogató szabályozással, összehangolt beruházásokkal és befogadó irányítással a távhő a klímasemleges és társadalmilag igazságos városi energiarendszerek gerincévé válhat. A REHEATEAST projekt és a döntéshozók, valamint szakmai szereplők folyamatosan bővülő hálózata továbbra is támogatni fogja a nemzeti és helyi hatóságokat a jövőkép megvalósításában.

További információért kérem, forduljon ide:

[info@pannonegtc.eu](mailto:info@pannonegtc.eu) vagy [balogh.tanka.eszter@neuzrt.hu](mailto:balogh.tanka.eszter@neuzrt.hu)

